ROYAUME DE BELGIQUE

– – – – – – – – – –

AVIS 36.693/4

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

– – – – – – – – – – – –

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 4 mars 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 20 juillet 1973 portant règlement sur l'inspection maritime", a donné le 10 mars 2004 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996 et modifié par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, cette motivation, telle qu'elle figure dans la lettre de demande d'avis, est la suivante :

> "Gelet op het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat artikel 17, eerste lid, van richtlijn 2001/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot vaststelling van geharmoniseerde voorschriften en procedures voor veilig laden en lossen van bulkschepen, bepaalt dat de lidstaten de nodige bepalingen moeten vaststellen en bekendmaken vóór 5 augustus 2003 om aan de richtlijn te voldoen;
>
> Overwegende dat België met brief van 3 oktober 2003 door de Commissie van de Europese Gemeenschappen in gebreke werd gesteld wegens niet tijdige omzetting van de richtlijn en bijgevolg de richtlijn dringend moet omzetten in nationaal recht om een veroordeling door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te voorkomen;".

*

* *

Le Conseil d'État, section de législation, se limite, conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, à examiner le fondement juridique, la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que l'accomplissement des formalités prescrites.

Le projet ainsi examiné appelle les observations ci-après.

Compétence de l'autorité fédérale

1. Comme le rappelle la demande d'avis, les matières réglées par la directive 2001/96/CE du Parlement européen et du Conseil du 4 décembre 2001 établissant des exigences et des procédures harmonisées pour le chargement et le déchargement sûrs des vraquiers, relèvent en partie des compétences de l'autorité fédérale et en partie des compétences des Régions. Les compétences fédérales concernent principalement les exigences en rapport avec la sécurité du chargement et la conformité opérationnelle des vraquiers. Les compétences régionales concernent principalement les exigences de conformité des terminaux .

La lettre de demande d'avis précise également que les procédures de collaboration entre les navires et les terminaux concernent aussi bien l'autorité fédérale que les Régions.

Dans une "annexe 2" à la demande d'avis figure un tableau de répartition des compétences qui confirme que certains articles de la directive 2001/96/CE précitée concernent à la fois l'autorité fédérale et les Régions : il s'agit des articles 2 (champ d'application), 3 (définitions), 8 (procédure de coopération) et 10 (réparation des avaries survenues au cours du chargement et du déchargement) et 16 (sanctions). Il faut ajouter à la liste des compétences mixtes les articles 4 et 9, paragraphe 2, ainsi que l'annexe IV, points 8, 9 et 10 de la directive 2001/96/CE précitée.

Il résulte du dossier que les autorités concernées ont opté pour des transpositions parallèles de la directive 2001/96/CE précitée sans avoir recours à un accord de coopération, conformément à l'article 92*bis*, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 des réformes institutionnelles.

Rien ne s'oppose en soi à pareille méthode. Il importe toutefois de constater que certaines dispositions de la directive 2001/96/CE précitée, notamment l'article 8 [(1)], impliquent des procédures conjointes d'exécution, exigeant simultanément l'intervention du capitaine du vraquier et celle du représentant du terminal.

---

(1) Cfr. annexe XIX*bis*, point 5, en projet.

La transposition serait plus claire si, sur ces points en tout cas, elle était opérée par le moyen d'un seul instrument qui ne peut être qu'un accord de coopération.

2. Le point 5, b), de l'annexe XIX*bis* en projet dispose que

> "Lorsque l'autorité compétente est informée d'un désaccord entre le capitaine et le représentant du terminal sur l'application des procédures entre les vraquiers et les terminaux, visées au point 4, l'autorité compétente intervient, en cas de besoin, dans l'intérêt de la sécurité et/ou de l'environnement marin".

Il n'appartient pas à l'autorité fédérale seule de trancher un désaccord entre le capitaine du vraquier et le représentant du terminal.

Sur cette question également un accord de coopération s'impose.

Observation finale

Il y a lieu d'insérer dans l'arrêté modifié une disposition précisant que l'arrêté assure la transposition de la directive 2001/96/CE précitée, conformément à l'article 17, § 1er, de celle-ci.

La chambre était composée de

Madame	M.-L. WILLOT-THOMAS,	président de chambre,
Messieurs	P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

C. GIGOT M.-L. WILLOT-THOMAS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.693/4

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 4 maart 2004 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1973 houdende zeevaartinspectiereglement", heeft op 10 maart 2004 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en gewijzigd bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt :

> "Gelet op het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat artikel 17, eerste lid, van richtlijn 2001/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot vaststelling van geharmoniseerde voorschriften en procedures voor veilig laden en lossen van bulkschepen, bepaalt dat de lidstaten de nodige bepalingen moeten vaststellen en bekendmaken vóór 5 augustus 2003 om aan de richtlijn te voldoen;
>
> Overwegende dat België met brief van 3 oktober 2003 door de Commissie van de Europese Gemeenschappen in gebreke werd gesteld wegens niet tijdige omzetting van de richtlijn en bijgevolg de richtlijn dringend moet omzetten in nationaal recht om een veroordeling door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te voorkomen;".

*
* *

De Raad van State, afdeling wetgeving, beperkt zich, overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Het aldus voorliggende ontwerp geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Bevoegdheid van de federale overheid

1. Zoals erop wordt gewezen in de adviesaanvraag, vallen de aangelegenheden die geregeld worden in richtlijn 2001/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot vaststelling van geharmoniseerde voorschriften en procedures voor veilig laden en lossen van bulkschepen, deels onder de bevoegdheid van de federale overheid en deels onder die van de Gewesten. De federale bevoegdheid heeft hoofdzakelijk betrekking op de eisen met betrekking tot de veiligheid van het laden en de operationele geschiktheid van de bulkschepen. De gewestelijke bevoegdheid heeft hoofdzakelijk betrekking op de geschiktheidseisen voor de terminals.

In de brief met de adviesaanvraag wordt eveneens gepreciseerd dat de procedures voor samenwerking tussen schepen en terminals zowel de federale als de gewestelijke bevoegdheid betreffen.

In een "bijlage 2" bij de adviesaanvraag is een tabel opgenomen met de bevoegdheidsverdeling, die bevestigt dat bepaalde artikelen van de voormelde richtlijn 2001/96/EG zowel betrekking hebben op de federale overheid als op de Gewesten : het gaat om de artikelen 2 (werkingssfeer)**,** 3 (definities), 8 (procedures voor de samenwerking), en 10 (reparatie van tijdens laden of lossen ontstane schade) en 16 (sancties). Aan de lijst met gemengde bevoegdheden dienen te worden toegevoegd de artikelen 4 en 9, lid 2, alsmede bijlage IV, punten 8, 9 en 10 van de voormelde richtlijn 2011/96/EG.

Uit het dossier blijkt dat de betrokken overheden geopteerd hebben voor parallelle omzettingen van de voormelde richtlijn 2001/96/EG, zonder een samenwerkingsakkoord te sluiten, overeenkomstig artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Op zich staat niets aan een zodanige methode in de weg. Evenwel dient te worden opgemerkt dat sommige bepalingen van de voormelde richtlijn 2001/96/EG, inzonderheid artikel 8 [(1)], gezamenlijke uitvoeringsprocedures impliceren, waarbij tegelijk het optreden van de kapitein van het bulkschip als dat van de terminalvertegenwoordiger vereist wordt.

---

(1) Cfr. ontworpen bijlage XIX*bis*, punt 5.

De omzetting zou duidelijker zijn, indien, althans wat deze drie punten betreft, zij wordt gedaan aan de hand van één enkel instrument, dat alleen een samenwerkingsakkoord kan zijn.

2. Punt 5, b), van de ontworpen bijlage XIX*bis* bepaalt het volgende :

> "Heeft de bevoegde autoriteit kennis van een meningsverschil tussen de kapitein en de terminalvertegenwoordiger over de toepassing van de procedures tussen bulkschepen en terminals, zoals bedoeld in punt 4, dan zal zij optreden zodra de veiligheid en/of het mariene milieu dat vereisen."

Het staat niet aan de federale overheid alleen, een geschil te beslechten tussen de kapitein van het bulkschip en de terminalvertegenwoordiger.

Voor die kwestie is eveneens een samenwerkingsakkoord noodzakelijk.

Slotopmerking

In het gewijzigde besluit dient een bepaling te worden ingevoegd waarin wordt gepreciseerd dat het besluit voorziet in de omzetting van de voormelde richtlijn 2001/96/EG, overeenkomstig artikel 17, lid 1, ervan.

De kamer was samengesteld uit

Mevrouw	M.-L.	WILLOT-THOMAS,	kamervoorzitter,
de Heren	P.	LIÉNARDY,	staatsraden,
	P.	VANDERNOOT,	
Mevrouw	C.	GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

C. GIGOT M.-L. WILLOT-THOMAS